

**საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს
სახელმწიფო უნივერსიტეტის დიმიტრი ჯანელიძის
სახელობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი**

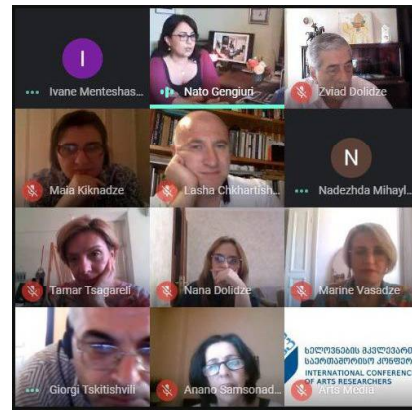
2020

**SHOTA RUSTAVELI THEATRE AND FILM
GEORGIAN STATE UNIVERSITY DIMITRI JANELIDZE
SCIENTIFIC-RESEARCH INSTITUTION**

მსოფლიოში გავრცელებული COVID-19-ის გლობალური პანდემიის პერიოდში დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტს არ შეუწყვეტია საქმიანობა. ინსტიტუტის წევრები აქტიურად მონაწილეობდნენ საერთაშორისო და ადგილობრივ კონფერენციებში, სხვადასხვა ონლაინ პლატფორმაზე, მომზადდა არაერთი პუბლიკაცია და გამოქვეყნდა პერიოდულ გამოცემებში; გამოსაცემად მომზადდა წინამდებარე კრებულიც.

ხელოვნების მკვლევართა XIII საერთაშორისო კონფერენცია „ხელოვნება და თანამედროვეობა“

2020 წლის 2-3 ივლისს საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტში გაიმართა ხელოვნების მკვლევართა XIII საერთაშორისო კონფერენცია - „ხელოვნება და თანამედროვეობა“ (ონლაინ პლატფ.) დიმიტრი ჯანელიძის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტიდან კონფერენციაში მონაწილეობა მიიღეს: გიორგი ცქიტიშვილიმა, მოხსენებით „**ჟანრი - პირობითი ცნება**“, ირმა დოლიძემ, მოხსენებით „**უცნობი კოლექციის შესახებ**“, თამარ ქუთათელაძემ, მოხსენებით „**სპექტაკლის ქვებქვსტი**“.

„კულტურა კრიზისის დროს“

2020 წლის 29 მაისს საქართველოს გოეთეს ინსტიტუტის ონლაინ-პლატფორმაზე „კულტურა კრიზისის დროს“ გამოქვეყნდა პროფესორ მანანა პაიჭაძის ვიდეო-ლექცია ივან და კლერ გოლებზე და მათ ქართულ თარგმანებზე. ივან გოლის ესე „ერთი დღე გენიოსის ცხოვრებიდან“ და „შაგალის პორტრეტი“ კლერ გოლის ავტობიოგრაფიიდან „არავის ვპატიობ“.

„ფაუსტური პარადიგმა“

2020 წლის 11 ივლისს თამარ ცაგარეიშვილის საავტორო გადაცემაში „შემდეგი გაჩერება“ (TV იმედი) ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორმა, პროფესორმა, გერმანისტმა და მთარგმნელმა – მანანა პაიჭაძემ ისაუბრა გოეთეს „ფაუსტზე“ და ფაუსტურ პარადიგმებზე, წარმავალსა და მარადიულზე.

„ცხინვალის თეატრი – აწმყო და მომავალი“

პროექტში „ონლაინ დისკუსიების ციკლი სათეატრო ხელოვნებაზე – თეატრი კარანტინში 2 - „ცხინვალის თეატრი - აწმყო და მომავალი“ (II სეზონი, IV ეპიზოდი. 22.07.2020) ცხინვალის ივანე მაჩაბლის სახელობის სახელმწიფო პროფესიული დრამატული თეატრის სამხატვრო ხელმძღვანელთან, რეჟისორ გოჩა კაპანაძესთან ერთად მონაწილეობა მიიღო დ. ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო კვლევითი ინსტიტუტის მთავარმა მეცნიერ-თანამშრომელმა – თამარ ქუთათელაძემ. დისკუსიის თემა – ცხინვალის თეატრის არსებული მდგომარეობა და სამომავლო გეგმები. პროექტის ავტორი – ლაშა ჩხარტიშვილი.

TheatreLife.ge ქართული თეატრის ელექტრონული არქივი

„აბესალომ და ეთერი – ლიბრეტოში სახმცვლილი მკოსი“

2020 წლის 3 აგვისტოს თბილისის მერიის მუზეუმების გაერთიანების ზაქარია ფალიაშვილის მემორიალურ სახლ-მუზეუმში, ლექციების ციკლის – „ვარიაციები მუსიკალურ თემებზე“ – ფარგლებში, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორმა, პროფესორმა მანანა პაიჭაძემ წაიკითხა საჯარო ლექცია თემაზე „აბესალომ და ეთერი – ლიბრეტოში სახეცვლილი ეპოსი“. ლექცია მიეძღვნა დირიჟორისა და კომპოზიტორის, ზაქარია ფალიაშვილის დაბადების დღეს.

ცეკვა „ქართული“

საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს უნივერსიტეტის ქორეოლოგიის მიმართულების ინიცირებით, შესაბამისი დოკუმენტაციის (სააღრიცხვო ბარათი, შესაბამისი ფოტომასალით) მომზადებისა და წარდგენის საფუძველზე, 2020 წლის 19 სექტემბერს ცეკვა „ქართულს“ მიენიჭა არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის სტატუსი. აღნიშნული დოკუმენტაცია დამუშავდა და მომზადდა საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორის, ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორის ანანო სამსონაძისა და დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომელის, ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორის, ხათუნა დამჩიძის მიერ.

„ნარკვევები XIX საუკუნის სათეატრო არქიტექტურის ისტორიიდან“

2020 წელს გამოსაცემად მომზადდა ირმა დოლიძის მონოგრაფია - „ნარკვევები XIX საუკუნის სათეატრო არქიტექტურის ისტორიიდან“. მასში თავმოყრილია უხალესი კვლევები სათეატრო არქიტექტურის ცნობილ ნიმუშებზე, რომელთაგან სამი - ტფილისის საზაფხულო თეატრი (1870), ბორჯომის საზაფხულო თეატრი (1895), სათავდაზანურო საადგილმამულო ბანკის თეატრი (1878) – დღეს აღარ არსებობს. გამონაკლისია სოფელ ქვემო მაჩხაანის თეატრი (1897) - ჩვენამდე მოღწეული ერთ-ერთი უძველესი სათეატრო ნაგებობა საქართველოში.

XIX საუკუნის II ნახევარში თბილისსა და საქართველოს პროვინციებში აგებული ეს სათეატრო შენობები შესწავლილია არქივებში, სამუზეუმო ფონდებსა და საცავებში მოძიებული გრაფიკული და დოკუმენტური (პროექტები, ჩანახატები, ოფიციალური კორესპონდენცია, ფოტოები და სხვ.) მასალების საფუძველზე, რომელთა ნაწილი პირველად ქვეყნდება. აღნიშნული კვლევა მნიშვნელოვნად აფართოებს ჩვენს ცოდნას XIX საუკუნის არა მხოლოდ სათეატრო ცხოვრების, არამედ არქიტექტურის და, კონკრეტულად, სათეატრო არქიტექტურის ისტორიისა და თავისებურებების შესახებ.

„აფხაზეთის კულტურულ-ისტორიული წარსული და თანამედროვეობა“

2020 წელს გამოვიდა სტუდენტთა და ახალგაზრდა მეცნიერთა რესპუბლიკური სამეცნიერო კონფერენციის – „აფხაზეთის კულტურულ-ისტორიული წარსული და თანამედროვეობა“ შრომების კრებული, რომელშიც წარმოდგენილია დიმიტრი ჯანელიძის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომლის, ხათუნა დამჩიძის მოხსენება – „აფხაზური საცეკვაო დიალექტი და მისი ურთიერთმიმართებითი ასპექტები“. მოხსენებები თარგმნილია რუსულ და ინგლისურ ენებზე.

სამეცნიერო კონფერენციები და პუბლიკაციები

1. დამჩიძე ხ., მასარაძე ნ., **„ცეკვა „ლეკური“**, ტრადიციული მრავალხმიანობის მეათე საერთაშორისო სიმპოზიუმი, 20-24 ოქტომბერი, 2020, თბილისი;
2. დოლიძე ი., **„კრიზისი – გამოწვევა და შესაძლებლობა“**, ICOM ICR 2020 საერთაშორისო კონფერენცია, 9-12 ნოემბერი, 2020;
3. დოლიძე ი., **„XIX საუკუნის სათეატრო არქიტექტურის ისტორიიდან (სათავადაზნაურო საადგილმამულო ბანკის თეატრი)“**, საერთაშორისო კონფერენცია: „არქიტექტურის დანერგვა, წყაროთმცოდნეობა - ტენდენციები და გამოწვევები“, 26-28 სექტემბერი, 2019, თბ. 2020;
4. დოლიძე ი., **„კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა – ისტორია და თანამედროვეობა“**, შურნ. „ძველი ხელოვნება დღეს“, თბ., 10/2020;
5. დოლიძე ი., **„პაულ შტერნი და სათეატრო არქიტექტურა საქართველოში“**, XII სამეცნიერო კონფერენცია: „ევროპა და ქართული კულტურა“, საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტი. 26-27.06. 2019, თბ. 2020;
6. ელაშვილი ქ., **„გოგლასეული სიტყვათქმანი“** (გ. ლეონიძის „ნატურის ხე“), საერთაშორისო სიმპოზიუმი, 3-5 სექტემბერი, 2020; ლიტერატურათმცოდნეობის თანამედროვე პრობლემები, XIV, თსუ, ლიტერატურის ინსტიტუტი.
7. იაქაშვილი პ., **„როგორ კინოსურათებს შეიძლება ეწოდოს თანამედროვე ქართული „სააქტორო კინო“**, XII სამეცნიერო კონფერენცია, საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტი. 26-27.06.2019 თავისუფალი თემების სექციის მასალები, სახელოვნებო მეცნიერებათა ძიებანი, 2, (83), 2020;
8. ქუთათელაძე თ., **„ალექსანდრე (სანდრო) ახმეტელის „ანზორი“**, XII სამეცნიერო კონფერენცია: „ევროპა და ქართული კულტურა“, საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტი. 26- 27.06. 2019, თბ. 2020;
9. ცქიტიშვილი გ., **„პორტრეტის გრაფიკული ჩანახატი“**. შურნალი „თეატრი“, 2020წ. №1.
10. ცქიტიშვილი გ., **„კიდევ ერთი ვერსია“**, XII სამეცნიერო კონფერენცია: „ევროპა და ქართული კულტურა“, საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტი. 26-27.06. 2019, თბ. 2020;